

Nap

szeptember

Észlelő	vizu+fotó	műszer	módszer
Farkas László (Budapest)	19	10 L	v, r
Glász Gábor (Környe)	2	6,2 T	v, tá
Iskum József (Budapest)	10+5	10 L	f, v, pr, tá
Dr. Prehoffer Elemér (Budapest)	23+12	8 L	f, pr
Ravasz Bálint (Gyopárosfürdő)	1	5 L	pr, r
Réti Lajos (Győr)	2+3	10 T	f, v, r
Vicián Zoltán (Héhalom)	1	25 T	r
Voith Petra (Budapest)	1	11 T	pr, r
Dr. Zseli József (Mezőfalva)	11+4	8 L	f, v, r

Észlelések száma:	70+24	Foltcsoport MDF:	7,3
Észlelt napok száma:	24	Fáklya terület mdf:	5,1

Rövidítések: v= vizuális módszer, r= részletrajz, f= fotó, pr= projekciós módszer, tá= táblázatos adatok, j= jegyzet, AA= aktív terület, MDF= átlagos napi gyakoriság, PU= penumbra, U= umbra, CM= centrálmeridián.

A napaktivitás a hó első felében igen magas volt, 10—13-án érte el a 12 AA-t. A hó második felében nagyon alacsony, 21—25-e között 4 AA, 26-án 3 AA volt látható. Ezután újra emelkedik és 30-án eléri a 9 AA-t.

Az észlelések között nagyon nagy a különbség, jól kitűnik a műszerek, szűrések és szemek közötti eltérés. Ennek kiváltója a sok A-B típusú csoport feltűnése. A fotózó kedv is megnőtt, nem véletlen, hogy mindenki krómozott üvegszűrőt használ. Ideje lenne már, hogy legális módon is elvállalja valaki olcsó előállításukat.

Az MDF-skála elemzéséből várható egy decemberi aktivitási csúcs, megfigyelését, reméljük, az időjárás is lehetővé teszi.

Augusztus végén kelt egy fantasztikus méretű F típusú csoport. 4 AA-jú, az első kettő eleinte összekapcsolódva a PU-val. 1—2-án a legnagyobb a PU-méret, vezetője 80x60 ezer km. Az apróbb foltok folyamatosan változtatják helyüket, méretüket. 4—6-án halad át a CM-en -18 és -22 fokos szélességen. Ekkor hossza 347 ezer km. Visszatérőként azonosítható az aug. 19-én -18°-on CM-en lévő H típusú AA-val. Rotációs ideje 26 nap. Nyugvásáig nem változtatja fő szerkezetét, de mérete csökken, és a szabad pórusok, kisebb U-k elhalnak. 10-én nyugszik. 6-án volt a foltszám maximális, 160 db. A relatívszám 6—7-én tetőzött, 405-nél és 416-nál (Iskum). A csoport fotózása is nehéznek bizonyult, nagy mérete miatt nem adódott ekkora homogén légréteg. Valamelyik vége mindig elmosódott lett, még 1/1000 s expozícióval is.

1-jén kel egy C típusú csoport 24°-on, 7-én a CM-en, addig folyamatosan növekszik, két U-sor alakul ki a vezetőben, mögötte szabálytalan

felt—pórus halmaz. Átmérője ekkor 40 ezer km. CM után lassan hal el a követő, 13-án monopolárként nyugszik.

4—10-ig folyamatosan kelnek a csoportok az északi félgömbön, csaknem azonos szélességeken. Elsőnek 25—29 fok között kisebb foltok láncolata kel, kb. 190 ezer km hosszón. Ez után 6-án egy 40 ezres D típusú AA, 15°, mely az aug. 17-én a CM-en lévő E típusú AA visszatérése. Most vezetője szabályos, egy U-val, követője 3 U-ból áll. Mögötte kel 30°-on egy I típusú AA és 17°-on három szoros foltból és sok pórusból álló lánc. Mögötte 20°-on egy D típusú kel; 12-én pedig egy B típusú mező, 23°-on. 13-án peremtől peremig húzódik 10 db AA az északi félgömbön. A kisebb csoportok között sűrű pórusmezők láthatók, így szinte lehetetlen a határokat megállapítani. Ekkor, 13-án, a relatívszám is igen magas: 492 (Iskum). Nyugat felé haladva az elhalás fokozódik, kivéve a 30°-on lévő monopolárt, mely 11-én elhal. Ugyanott kb. 14-én egy gyorsan növekvő D típusú AA jön létre és nyugszik 18-án, 60 ezer km-es követővel.

16-án kel -27°-on egy D típusú AA. A vezető nagyobb, szabálytalan, a követő csak 19-étől esik szét több részre. Ekkor a vezetőben még három U képződik, közöttük egy hosszú, jól fotózható U-szál (Prehoffer). Az AA tengelyében kb. 1/3 hosszú, több mint két nap élettartamú. 23-án "szalak" állnak ki belőle, a követő csaknem elhalt. 22-én volt a CM-en. 24-én H típusú, a PU 40x80 ezer km-es, benne 2x2 U, közöttük egy É-D irányú U-sáv. 27-én nyugszik, hasonló állapotban. 30-án ismét növekszik az aktivitás, 8 AA látható a K-i negyedben.

ISKUM JÓZSEF

Adok-veszek

ELADÓ 18 cm-es f/14-es Cassegrain megszerelve, masszív német szerelésű állvánnyal; 22 cm-es f/20-as Cassegrain megszerelve, állvány nélkül; 25 cm-es f/10-es, parabolizált, gyári, kemény védőréteges tükrök. Vállalom 75—250 mm átmérőjű Newton- vagy Cassegrain-tükrök csiszolását kívánt méretre. Csatlós Géza, 1021 Budapest, Kuruclesi út 51/b. tel.: (7—15 ó.) 1221-050

ELADÓK reális áron 50/540-es és 63/840-es Zeiss, 100/840-es Merz és 80/740-es MOM gyártmányú távcsövek, óragépes tengelyrendszer, állvány és optikai eszközök. Szabó Dániel, 1043 Budapest, Aradi u. 5. 4/24.

ELADÓK az alábbi optikai eszközök és kiadványok: 300/1430-as parabolikus főtükör, Newton rendszerben hozzávaló segédtükörrel; mindkét elemet alumíniumoztatni kell, a rendszer határmagnitúdója 15,7. 150/730-as Newton-távcső, akromati-

kus okulárokkal, akromatikus keresőtávcsővel, könnyű, azimutális szerelésben, határmagnitúdója 14,0, tükrököt alumíniumoztatni kell. A Föld és Ég valamennyi száma 1970-től 1989-ig; Meteor 1—160. sz.; Albireo 6—127. sz.; Üstökös valamennyi száma; Magnitudo egyes számai; Light Curve 1977—79. évi számai; AAVSO Circular 50—223. sz.; The Journal of the AAVSO 1978—87. évi számai; Atlas Borealis és Atlas Eclipticalis. A folyóiratokat csak egyben lehet megvásárolni, példányonként vagy évfolyamonként nem. Az ajánlatokat levélben kérem. Brlász Pál 5540 Szarvas, Jókai M. u. 23/b.

ELADÓ egy szovjet Micár távcső. Irányár 11 ezer Ft. Kékes Szabó György, 1203 Bp., Kende Kanuth u. 34

MEGVÉTELRE KERESSEM Kulin György A távcső világa c. könyvének 1980-as kiadását. Hadházi Csaba, 4242 Hajdúhadház, Bezeréd út 32.